

– die werd niet door de Raad voor het Rechtsherstel bevorderd maar door zijn dagelijks bestuur dat bestond uit Gerbrandy, de voorzitters der afdelingen en secretaris Reyseger. Dat dagelijks bestuur kwam in de laatste vier maanden van '45 achtmaal bijeen, in '46 zeventienmaal, in '47 elfmaal, in '48 negenmaal, in '49 tienmaal, in '50 dertienmaal – nadien werd de frequentie geringer, totdat van '53 af drie of twee vergaderingen per jaar voldoende bleken te zijn.¹ De laatste feitelijke vergadering vond in april '63 plaats en de formeel laatste kon in '64 schriftelijk worden afgedaan.

Gerbrandy was in oktober '48 opgevolgd door het Tweede Kamer-lid Donker (hij werd toen plaatsvervangend voorzitter) maar nam in '52, toen Donker minister werd, het voorzitterschap weer over. Reyseger bleef secretaris tot oktober '55² – hij werd opgevolgd door ten Siethoff die later tevens directeur werd van het Centraal Afwikkelingsbureau Duitse Schade-uitkeringen oftewel het Cadsu.

In totaal zijn er meer dan honderd vergaderingen van het dagelijks bestuur geweest – wij slaan ze over om de eenvoudige reden dat het leeuwendeel van het onder de auspiciën van de Raad voor het Rechtsherstel verrichte werk het werk van de afdelingen is geweest en het dagelijks bestuur slechts een college vormde dat in de zaken werd gemoeid wanneer er raakvlakken waren tussen hun werk. Zeker, Gerbrandy, de voorzitter respectievelijk plaatsvervangend voorzitter van het dagelijks bestuur, heeft als voorzitter respectievelijk plaatsvervangend voorzitter van de Raad voor het Rechtsherstel (dat was hij óók) ruim 450 uitspraken gedaan – zij bevinden zich ergens in de ruim 200 000 dossiers die van de Raad voor het Rechtsherstel en van de onder hem ressorterende afdelingen bewaard zijn gebleven. Niemand heeft zich ooit in al die dossiers verdiept – elke detailstudie ontbreekt. Naast de gecompliceerdheid van de materie heeft het ontbreken van zulk een studie voor ons een grote moeilijkheid betekend. Wat hier volgt maakt dan ook geen aanspraak op volledigheid – het kan niet meer dan een indruk geven van de omvang en de aard van de problemen waarmee het rechtsherstel te kampen kreeg. Misschien is het daarbij een gelukkige omstandigheid dat wij het uitgebreidst kunnen zijn over de twee afdelingen waarmee enkele honderdduizenden personen (Nederlanders, maar ook Duitsers, Oostenrijkers en Italianen) rechtstreeks te maken kregen: de Afdeling Beheer (d.w.z. het Nederlands Beheersinstituut) en de Afdeling Rechtspraak.

¹ In '57, '60, '61 en '62 kwam het dagelijks bestuur slechts eenmaal bijeen. ² Hij werd toen secretaris-generaal van het Reactor Centrum Nederland.